

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
ANKARA

SENATO KARARLARI

OTURUM TARİHİ

OTURUM SAYISI

KARAR SAYISI

12.04.2017

14

2017 - 149

Üniversitemiz Senatosu'nun 22.03.2017 tarih ve 2017 - 108 sayılı kararı ile yeniden görüşülmek üzere gündemden çekilen, **"Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Lisans Öğrencilerinin Staj Yönergesi"**nin adının, **"Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Lisans Öğrencilerinin Klinik / Saha Uygulama Yönergesi"** olarak değiştirilmesi ve 2017 - 2018 Eğitim - Öğretim Yılından itibaren, teklif edilen ekteki şekliyle uygulamaya konması hakkında Fakülte Kurulu'nun 27.02.2017 tarih ve 2017/04 sayılı kararı ile Üniversite Eğitim Komisyonu'nun kararı oy birliği ile uygun görüldü.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN
KLİNİK / SAHA UYGULAMA YÖNERGESİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. Bu yönergenin amacı, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi lisans programında öğrenim gören öğrencilerin meslek derslerinin klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek, Fakülte klinik / saha uygulama komisyonunun ve sorumlu öğretim elemanının klinik / saha uygulaması ile ilgili görevlerini ve öğrencilerin uymaları gereken ilke ve kuralları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2. Bu yönerge, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi lisans programında öğrenim gören öğrencilerin, meslek derslerinin yurt içi ve yurt dışındaki gerçek iş ortamlarında gerçekleştirmekle yükümlü oldukları klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları, görevleri ve uyulması gereken ilke ve kuralları kapsar.

Dayanak

MADDE 3. Bu yönerge, Avrupa Konseyinin mesleki yeterliliklerin karşılıklı tanınmasına ve bu bağlamda Hemşirelik Eğitiminde Minimum Standartlara ilişkin 2005/36/EC (Article 31) ve 2013/55/EU (Article 24) direktiflerine, ülkemizde 02.02.2008 tarih ve 26775 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin” 4. maddesine, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5. maddesinin b fıkrasına, Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğini’nin 18. maddesine, Hacettepe Üniversitesi Senatosu tarafından 23.07.2014 tarihinde kabul edilen Hacettepe Üniversitesi Staj Derslerinin Planlanması ve Yürütülmesine İlişkin İlke ve Esaslar ile Hacettepe Üniversitesi Staj Yönergesi Hazırlama Kılavuzuna dayanmaktadır.

Kısaltma ve Tanımlar

MADDE 4. Bu yönergede geçen tanımlar ve kısaltmalar aşağıda yer almaktadır.

HÜHF: Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'ni,

HÜ: Hacettepe Üniversitesi'ni,

Öğrenci: Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi lisans öğrencisini ifade eder.

Klinik / saha uygulaması: Öğrencilerin meslek dersleri kapsamında kazandıkları teorik bilgilerini pekiştirmek, laboratuvar uygulamaları sırasında edindikleri becerilerini geliştirmek ve uygulamaya aktarabilmelerini sağlamak, mezuniyetten sonra görev yapacakları iş yerlerindeki sorumluluklarını, ilişkileri, örgütsel yapıyı ve çalışma süreçlerini tanımalarını sağlamak ve meslek yaşamına hazırlamak amacıyla yurt içi veya yurt dışı gerçek iş ortamlarında öğretim elemanı sorumluluğunda yapılan uygulamalardır.

Klinik / Saha Uygulama Alanı: Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı tarafından uygun görülen yurt içinde ve/veya yurt dışında koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurumlar (Hastaneler, Aile Sağlığı merkezi Toplum Sağlığı Merkezi vb.) ile dersin gereği olarak Anabilim Dalı'nın uygun gördüğü diğer kurumlardır (Okul, işyeri, halk eğitim merkezi, vb).

Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu: Anabilim Dalı Başkanları, Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Hemşirelik Hizmetleri Koordinatörü, Fakülte lisans öğrenci temsilcisi ve bir Fakülte Öğrenci İşleri idari personelinden oluşturulan, öğrencilerin yapacakları uygulamaların koordinasyonu ve kontrolünden sorumlu komisyonu ifade eder.

Sorumlu Öğretim Elemanı: Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Lisans programında yer alan zorunlu ve/veya seçmeli derslerin yürütülmesinden sorumlu ilgili Anabilim Dalında görevli öğretim elemanı/elemanlarıdır.

TODAM: Toplumsal Dayanışma Merkezini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu ve Görevleri

MADDE 5.

- a. Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu, Anabilim Dalı Başkanları, Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Hemşirelik Hizmetleri Koordinatörü, Fakülte lisans öğrenci temsilcisi ve bir Fakülte Öğrenci İşleri idari personelinden oluşur. Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu üyelerinin görev süresi 3 (üç) yıldır. Görev süresi dolan komisyon üyelerinin yerine Dekan tarafından yeni komisyon üyesi görevlendirilir.

- b. Komisyon eğitim-öğretim yılının üniversitenin akademik takviminde belirtilen Güz ve Bahar yarıyılında olmak üzere yılda iki kez, ders dönemi başlamadan önce olağan toplantısını yapar. Gerekli hallerde olağanüstü toplantılar yapılabilir.
- c. Komisyonun ilk toplantısında üyelerin çoğunluğunun oyu ile bir komisyon başkanı seçilir. Komisyon başkanının görev süresi 3 (üç) yıldır. Görev süresi dolan komisyon başkanının yerine komisyon üyelerinin çoğunluğu ile seçilen yeni komisyon üyesi başkanlık eder.
- d. Komisyon, öğrencilerin taleplerini de dikkate alarak resmi ya da özel kuruluşlardaki klinik / saha uygulama yerlerine, tarihlere ve uygulama yapılacak uygulama alanlarının niteliklerine, uygulamalar sırasında özen gösterilecek ayrıntılara ilişkin kararlar alır.
- e. Komisyon öğrencilerin uygulama yapacakları yer ve tarih listesini klinik / saha uygulaması tarihinden en az 20 iş günü önce belirler ve ilan eder. Komisyon sigorta işlemlerinin yürütülmesinde, aşılama işlemlerinde ve üniforma temininde öğrencilere rehberlik eder.
- f. Komisyon uygulama için ilgili kurum/kuruluşlarla yapılacak protokollerin hazırlanmasını sağlar.
- g. Komisyon, klinik / saha uygulamaları sırasında karşılaşılabilecek sorunların çözümleri için kurum içi ya da dışı kuruluşlarla işbirliğini sağlar.

Sorumlu Öğretim Elemanı, Sorumluluk ve Görevleri

MADDE 6. Klinik / Saha uygulamasından sorumlu öğretim elemanı/larının görev ve sorumlulukları;

- a. Öğrencileri klinik / saha uygulamasıyla ilgili ilke ve sorumlulukları, uygulama alanları, tarihler, uygulama süresi ve zorunluluklar hakkında bilgilendirmek ve imza karşılığı tebliğ etmek
- b. Dersin öğrenim hedeflerine uygun şekilde öğrencinin uygulama rotasyonunu yapmak,
- c. Klinik / saha uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlamak, eğitim vermek ve uygulamalarını kolaylaştırmak, uygulama başlangıcında öğrencilere yeterli süre içerisinde oryantasyon yapılması için gerekli düzenlemeleri yapmak,
- d. Öğrencilerin uygulama için ihtiyacı olan araç-gereçleri temin edebilmeleri için gerekli koordinasyonu sağlamak,
- e. Öğrencilerin çalışmalarını kendilerine daha önce verilen ilke, kurallar ve sorumluluklar doğrultusunda değerlendirmek ve denetlemek,

- f. Öğretim elemanın bulunmadığı uygulama alanlarında öğrenciden sorumlu hemşire ve/veya diğer ilgili personelin öğrenci uygulamalarını değerlendirmesine ilişkin formları hazırlamak, uygulama sonrası bu formları değerlendirmek,
- g. Öğrenci uygulamalarına ilişkin her türlü belgenin (bakım planları, devam çizelgesi, öğrenci raporları vb) en az beş yıl süre ile ilgili Anabilim Dalı Başkanlığında saklanmasını sağlamak,
- h. Uygulamada karşılaşılan sorunları Anabilim Dalı Başkanı aracılığı ile Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonuna iletmek ve sorunun çözümü için ilgili kişilerle görüşmek (klinik ya da sahadaki personel vb.),
- i. Öğrencilerin uygulamalarını Fakülte Klinik / Saha Uygulaması Yönergesi, Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Hacettepe Üniversitesi Staj Derslerinin Planlanması ve Yürütülmesine İlişkin İlke ve Esaslara uygun şekilde yapmalarını sağlamak için gözetim ve denetimlerini sürdürmektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Klinik / Saha uygulaması Uygulamalarının Düzenlenmesi, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

MADDE 7. Öğrenciler klinik / saha uygulamalarını Hemşirelik Fakültesi eğitim-öğretim programı kapsamında gerçekleştirir. Klinik / saha uygulamalarının düzenlenmesi, yürütülmesi ve değerlendirilmesinden Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu sorumludur.

Süre

MADDE 8. Klinik ya da saha uygulamalarının süresi her meslek dersinin pratik saatine uygun olarak belirlenir.

Uygulama Alanları

MADDE 9. Yurt içi ve/ veya dışı klinik / saha uygulaması uygulama alanları, ilgili dersi yürüten Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından belirlenir ve Fakülte Dekanlığı tarafından ilgili resmi yazışmalar yürütülür.

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası ve Aşılar

MADDE 10. Yurt içinde yapılacak klinik ya da saha uygulamaları için öğrencilere “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” Hacettepe Üniversitesi tarafından yapılır. Erasmus + kapsamında ve yurt dışında yapılacak klinik / saha uygulamalarında ise “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” öğrencinin sorumluluğundadır.

MADDE 11. Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu tarafından öğrenciler, uygulamalar sırasında iğne batması ve delici-kesici araçlar ile yaralanma ve bunlara bağlı enfeksiyon hastalıklarına maruz kalma riskine karşı Hepatit B aşısı ile aşılanmaları için bilgilendirilir. Aşılanma öğrencilerin sorumluluğundadır.

MADDE 12. Klinik / saha uygulamaları sırasında kaza vb. acil bir durum söz konusu olduğunda öğrencinin durumu ailesine ve Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bildirilir.

Klinik / Saha Uygulamaları İle İlgili Zorunluluklar

MADDE 13. Öğrenciler, Hemşirelik Fakültesi Lisans programında ve ilgili meslek dersinin ders programında belirtilen dönemde, tarihlerde ve uygulama alanlarında klinik ya da saha uygulamalarını gerçekleştirir. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanının onayı olmadan uygulama zamanı ve yerinde değişiklik yapamaz.

Üniforma Düzeni

MADDE 14. Öğrenci genel görünüş ve giyiniş olarak HÜ. Ön lisans-Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 38. maddesine uymakla yükümlüdür. Hemşirelik Fakültesi öğrencileri, klinik ya da saha uygulamaları sırasında dersin gereğine uygun olarak Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu tarafından belirlenen üniformayı giymek zorundadır.

Devam Zorunluluğu

MADDE 15. Klinik ya da saha uygulamalarına devam zorunlu olup, öğrencilerin uygulamaya devamı "Uygulamaya Devam Çizelgesi" ile takip edilir. Herhangi bir nedenle uygulamaya katılamayan öğrencinin mazeretini belgelemesi gerekmektedir.

Klinik / saha Uygulamalarının Değerlendirilmesi

MADDE 16. Klinik / saha uygulamaları Hacettepe Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre değerlendirilir. Değerlendirme beceri kontrol listeleri, yapılandırılmış gözlem formları, bakım planları, vaka inceleme raporları vb. nesnel ölçüm araçları kullanılarak öğretim elemanlarınca yapılır ve 'klinik / saha uygulaması notu' verilir. Değerlendirmeye esas olan uygulamalar ve dersin genel geçme notuna etkisi dersin ilgili sorumlu öğretim elemanları tarafından öğrencilere klinik / saha uygulaması başlangıcında duyurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğrencilerin Klinik / Saha Uygulamaları Sırasında Uymaları Gereken İlke ve Kurallar

Uygulama Öncesi

MADDE 17.

- a- Öğrenci, ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı/ları tarafından ilan edilen uygulama tarih ve yerlerini, uygulama yapacakları alanların özelliklerini, uygulamada kendisinden beklentileri, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle yükümlüdür.
- b- Öğrenci, HÜHF tarafından uygulama öncesi önerilen aşılardan yapıldığını belgelendirir.
- c- Öğrenci, Fakülte Klinik / Saha Uygulama Komisyonu tarafından belirlenen üniformayı ve uygulama yaka kartını uygulamadan önce temin etmekle yükümlüdür.

Uygulama Sırasında

MADDE 18.

- a. Öğrenci, uygulama alanında üniforma giymek ve öğrenci kimlik belgesini görülebilir şekilde takmak zorundadır.
- b. Öğrenci ilan edilen yer, zaman ve sürelerde uygulama alanında bulunur. Hastalık, kaza vb. acil hallerde öğrencinin mazereti dikkate alınarak uygulamaya alınır, ancak mazeretsiz olarak uygulamaya 15 dakikadan geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır.
- c. Öğrenci gün içinde uygulaması tamamlanmadan klinik ya da sahadan ayrılamaz. Uygulama bitiş saati öncesinde uygulama alanını terk ettiği tespit edilen öğrenciler, o gün için uygulama yapmamış sayılır.
- d. Öğrenci, uygulama yaptığı alanın çalışma düzenine, disiplin ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği klinik ya da saha uygulamaları sırasında da geçerlidir.
- e. Öğrenci kendisi ve uygulama sırasında bakımından sorumlu olduğu birey ve aile için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür.
- f. Öğrenci uygulama gereği kendisine teslim edilen araç-gereci özenle kullanarak zamanında ve eksiksiz teslim etmekle yükümlüdür.
- g. Öğrenci, uygulamaları uluslararası ve ulusal bildirimler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.

- h. Öğrenci, klinik sorumlu hemşiresi nezaret ve denetimi olmaksızın yazılı ya da sözel hekim istemi almaz.
- i. Öğrenci, uygulamalarını, dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda sorumlu öğretim elemanı, öğretim elemanının olmadığı durumlarda ise ilgili birimin hemşiresi denetiminde gerçekleştirir ve kayıt eder.
- j. Öğrenci uygulama sırasında öğretim elemanı ya da klinik hemşiresi olmadan, bağımsız olarak ilaç tedavisi yapamaz, hastanın beden bütünlüğüne yönelik herhangi bir girişimsel işlem (intravenöz kateter yerleştirme vb.) uygulayamaz.
- k. Öğrenci uygulama esnasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durumla karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, bu durumu öncelikle ilgili dersin öğretim elemanına ve uygulama alanı sorumlu hemşiresine bildirerek olayı rapor eder.
- l. Öğrenci, uygulama sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar ve yalnızca gerektiğinde kullanır.
- m. Öğrenci, uygulamalar sırasında uygulama alanı yetkilisi, öğretim elemanı ve hastadan izin olmaksızın, ev ziyaretlerinde ise birey ve/veya aile onayı olmaksızın görsel ya da işitsel kayıt almaz.
- n. Öğrenci uygulamalar sırasında hastanın mahremiyeti ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunmaz, kişiye özel bilgileri ifşa etmez.
- o. Öğrenci, hasta ve/veya refakatçisinin dışarıdan temin edilmesi gereken herhangi bir malzeme, yiyecek, ilaç vb. ihtiyaçları için aracı olamaz.
- p. Öğrenci uygulama sırasında kliniğe ve sahaya ziyaretçi kabul etmez, uygulama yaptığı klinik ya da sahanın dışında herhangi bir yere ziyarete gidemez.
- q. Öğrenci öğlen yemeği için bakımından sorumlu olduğu hastasını diğer öğrenci ve/veya klinik hemşiresine teslim ederek uygulama alanından ayrılır.
- r. Öğrenci klinik / saha uygulaması sırasında ya da sonunda sorumlu öğretim elemanı tarafından istenen hemşirelik bakım planları, gözlem vb. raporlarını sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

MADDE 19. Uygulamalara ilişkin bu yönergede yer almayan durumlarda, Hacettepe Üniversitesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Hacettepe Üniversitesi Staj Derslerinin Planlanması ve Yürütülmesine İlişkin İlke ve Esaslar hükümleri uygulanır.

MADDE 20. Bu yönerge hükümlerini, Hacettepe Üniversitesi Rektörü yürütür.

MADDE 21. Bu yönerge, HÜ. Senatosu'nun onayladığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

